



Stellingwarver **SchrieversRonte**

instituut veur tael en kultuur mit historisch en volkskundig archief

Jaorverslag 2023

Stichting Stellingwarver Schrieversronte,
Willinge Prinsstraote 10,
8421 PE Oldeberkoop/Berkoop



Samenstelling van het bestuur en de directie op 31 december 2023

Et bestuur bestaat uit:

Klaas van Weperen (veurzitter, Oosterwoolde),
Olphert Smit (ponghoolder, Appelsche),
Ageeth Bos (Steggerde),

De directie is ienheufdig en de funktie van direkteur wodt uitvoerd deur Abel Darwinkel uut Appelsche.

Rechtsvorm, statutaire naeme, vestigingsplak, doelstelling:

De statutaire naeme ludet in artikel 1

Naeme en zetel: Stichting Stellingwarver Schrieversronte en et vestigingsplak is officieel Oosterwoolde, gemiente Oost-Stellingwarf. De doelstelling in de statuten is vaastelegd in artikel 2.

Doel 1. De Stichting stelt zich ten doel het Stellingwerfs als levende streektaal te handhaven en te bevorderen.

2. Zij tracht dit te bereiken door:

- a. het zelf uitgeven of doen uitgeven dan wel het bevorderen van het verschijnen van publicaties in het Stellingwerfs;
- b. het bevorderen van het gebruik van het Stellingwerfs als spreek- en schrijftaal in het Stellingwerver taalgebied;
- c. het verzamelen, bewaren en ter inzage leggen van publicaties in het Stellingwerfs;
- d. het organiseren en bevorderen van bijeenkomsten, waarin het Stellingwerfs als voertaal wordt voorgestaan;
- e. bij te dragen aan de verbreiding van de kennis van en over het Stellingwerfs;
- f. bij te dragen aan het vastleggen, handhaven, zo mogelijk verlevendigen of doen herleven van oude gebruiken in de Stellingwerven;
- g. bij te dragen aan de verbreiding van kennis van de Stellingwerver geschiedenis en folklore; h. het onderhouden en bevorderen van kontakten met personen, groepen en instellingen, die geacht worden het Stellingwerfs en de uitingen hierin te bevorderen of te willen bevorderen; i. alle andere wettige middelen, welke voor het doel der stichting bevorderlijk kunnen zijn.

PRODUKTVERSLAG 2023

A 1. INFERMAOSIE, ADVIES EN PUBLICITEIT

Infermaosie

Ok in 2023 wodde d'r weer veul infermaosie verstrekt angaonde onderwarpen waor de stichting aktief mit doende is of mit uut aende gaon zal. In de verschillende media, niet allieend in et gebied zels, mar ok daar ommetoe, verschenen d'r een flink tal passeberichten. Dat gul veur alle (boek)uutgiften, mar liekegoed veur aander ni'js wat de Stellingwarfse tael en cultuur betreft. Ok veur alle aktiviteiten, die vaeks in gezaemelikhied mit ere instellings of verienings organiseerd wodden, was d'r in de media een protte ommedaenken. Infermaosie wodt ok meerdere keren in et jaor verstrekt via de lekaole omroepen in Stellingwarf.

Advies

Zowat daegeliks wodt d'r via de mail, de webstee, tillefonisch, of via sociaole media om raad of advies vraogd op et gebied van mit naeme de tael, mar ok van de kultuur en de geschiedenis. Dat gelt niet allieend veur de bewoners uut de regio, mar de vraogen kommen liekegoed van bedrieven, (onderwies)instellings, verienings en overheden. De Stellingwarver Schrieversronte prebeert leegdrumpelig te wezen: meensken kommen ok gewoon even an as ze wat weten willen. We kunnen beveurbied even de extra hulpe numen die oonze stichting verliet an begraffenisondernemers: bi'j heur is een speciaal nommer bekend veur in de aovenduren of in et weekaende. Zoks gefeet an dat de Stellingwarver Schrieversronte, ok op sociaal gebied, een belangrieke rolle vervult veur de hiele Stellingwarver gemienschap as dienstverlienende instansie waor et gaot om vraogen over de tael, de streekcultuur en de Stellingwarver geschiedenis.

Publiciteit

Veur alle boekuitgiften, kursussen en aktiviteiten wodt veur publiciteit zorgd. Dat gebeurt deur berichten te sturen naor de verschillende kraanten, tidschriften en lekaole omroepen, mar ok wodt inzet op publiciteit via websteen, facebook en twitter. 'Social media' is belangrieke woden en daaromt wodt ok een groot en aander pebliek berikt. Veur publiciteit zorgt ok een groep vri'jwilligers deur infermaosie te geven op tal van marken en bi'jienkomsten. Naost de verkoop van boeken en infermaosie daarover is d'r ok ommedaenken veur o.e. et kursuswark van de stichting.

A 2. KENNISCENTRUM

Algemien

Et Kenniscentrum van de Stellingwarver Schrieversronte is een uniek centrum veur de Stellingwarver gemienten. Op gien eer plak is zoveul infermaosie te vienen over - in et eerste plak - de tael, as in dit centrum. Al vanof de oprichting van, eerst de verieninge Stellingwarver Schrieversronte, in 1972 wodde begonnen mit et opzetten van een streekarchieff. In et eerste plak zol et gaon om et verzaemelen en beweren van gegevens, artikels, opnaemen etc, over de tael. In et tweede plak gong et liekewel ok om streekgerichte onderwarpen en de geschiedenis. Deur de jaoren henne wodden ok deur pattekeliere biezondere kollekties binnenbrocht, zodat in roem 45 jaor tied een unieke verzaemeling an streekgeschiedenis in et gebouw van de stichting beweerd wodt. Veur veul kollekties geldt dat die allieend bi'j de stichting in Berkoop beheerd wodden meugen, zol dat om wat veur reden niet meer kunnen, dan gaon ze weeromme naor de eigener of evt. naor naobestaonden. Veul (biezondere) kollekties, teksten, boeken en geluudsmateriaol wo'n sund 2012 deur een vaaste

groep van vri'jwilligers herorganiseerd en digitaliseerd. Et digitaliseren is bedoeld om alle materiaal goed veur de toekomst te beweren, mar ok t.b.v. de speciaole webstee veur et Kenniscentrum www.stellingia.nl. As alles uut et Kenniscentrum scand en invoerd is gaot et om meer as 100.000 titels. Veur de wieze waarop ien en aander opzet is en uitvoerd wodt het de stichting advies had van veurmaolig perveensiaal archiefinspekteur Jetze Dijkstra. Intied bin op Stellingia al veul artikels, boeken en kollekties plaetst. De webstee is now al een biezuudere en unieke webstee, die mit naeme veur leerlingen van et vervolgonderwies, studenten Nederlaans en geschiedenis, historici en ammeteur-historici van groot belang is. Twie keer in et jaor wodt mit de vri'jwilligersgroep de stand van zaeken van et halfjaor daorveur deurpraot en de taeken veur et volgende halfjaor vaastesteld.

Herorganiseren en digitaliseren

In 2023 is archiefmitwarkster Saskia Douma deurgaon mit et bi'jholen en organiseren van et Kenniscentrum. Ze had daor weer acht uren in de weke veur. Kraanten en tiedschriften wodden deurspit deur vri'jwilligers en wat et Stellingwarfs betreft opneumen in et archief.

Bezukers an de haandbiebeltheek en et kenniscentrum

Ok dit jaor was d'r weer riegelmaatig bezuuk van personen die materiaal raodplegen wollen in et Kenniscentrum. Belangstellenden veur tael en historie kun gebruik maeken van de daorveur inrichte studiekaemer om de gegevens uut de haandbiebeltheek en et Kenniscentrum in te zien. De boeken uut de haandbiebeltheek en et Kenniscentrum, mar ok de speciaole kollekties, foto's, geluudsmateriaol etc. wo'n niet uutliend. Interesseerden kun' thus alvast een indrok kriegen van wat d'r in et Kenniscentrum te vienen is an inhooldelike infermaosie. Et tal vraogen dat via internet en tillefoon is weer stegen nao de coronatied.

Hiel bezunder was et bezuuk van de zeune van Donkerbroekemer Otto Zandstra. Otto Zandstra is in de jaoren nao de Twiede Wereldoorlog naor Australië emigreerd. Hi'j het in de jaoren '90 schreven in et Stellingwarfs en Nederlaans, die mappen liggen in et archief van de SSR. Zien zeune kwam in augustus 2023 naor Friesland en naor de Schrieversronte om onderzoek te doen naor et oorlogsverleden van zien heit.

Zeune en kleindochter praoten gien Nederlaans en Stellingwarfs meer, mar in et Engels hewwe de Zandstra's zo goed meugelik op weg hulpen.

Beriek: ongeveer 300 personen.

B. EDUKAOSIE

B 1. KURSUSSEN VEUR VOLWASSENEN

1. Kursus Stellingwarfs veur beginners

De SSR het in 2023 een beginnerskursus geven an tien kursisten die les kregen van Ageeth Bos en Mark van Veen. An et aende van 2023 is d'r een beginnerskursus veurbereided die in 2024 geven wodden zal.

2. Verdiepingskursus Stellingwarfs

In disse kursus wodt dieper op de tael ingaon, mar ok de kennis die opdaon is in de beginnerskursus komt an de odder.

3. Kursus Stellingwarfs Leerlingen Comprix

Zeuventien leerlingen van et Comprix College slaegden in april 2023 veur et examen van de kursus Stellingwarfs. Die kursus wodde tiedens et schoelejaor 2022-2023 geven; de ontwikkeling van de kursus gebeurt deur docente Ageeth Bos i.s.m. mit de Stellingwarver Schrieversronte. Et examen wodde verzorgd deur Ageeth Bos, Grietje Bosma en Abel Darwinkel. Dielnemers: 17

4. Les op de middelbaore schoele

In saemenwarking mit et Stellingwerf College het de Schrieversronte in 2023 streektaellessen geven an de brugklassen van het Stellingwerfcollege over Stellingwarfs, Nedersaksisch en meertaelighied. De eerste vraoge an de kiender was: wie van jim praot in huus een aandere tael as op de schoele. Vanzels praotten de meerste kiender in huus Nederlaans, mar d'r weren ok verscheiden kiender die in huus aandere taalen heuren, vanzels Stellingwarfs en Fries, mar ok Engels, Turks, Spaans, Arabisch, Servisch, Tigray, Maleis, Koerdisch wodden nuumd deur pattie kiender as taalen waar zi'j mit opgruuien. Naotied het de Schrieversronte een stokmennig kiender en oolders interviewd over de meertaelighied in et gezin. Wat daar elke keer uutkwam is dat et belangriek is dat d'r aandacht is veur de aanderstaeligheid van kiender.

5. Voegelkursus

In saemenwarking mit de Stellingwarver Schrieversronte orgeniseert Freddie de Vries van Hooltpae een kursus over voegels in Stellingwarf, inklusief een exkursie. De voegelkursus is niet geven in 2023.

6. Digitale kursus Leer Stellingwarfs op Internet.

Dit verslagjaor wodde veerder warkt an de digitale kursus Leer Stellingwarfs op internet. Meensken die Stellingwarfs leren willen, kunnen in 2023 op oonze ni'je webstee zels an de slag.

7. Levende Talen Nedersaksisch is ien van de 16 taalenofdielings van de Vereniging van Leraren in Levende Talen. Levende Talen Nedersaksisch het as doel de Nedersaksische tael veerder te ontwikkelen en hoopt ok dat zi'j bi'jdregen kan an de mentaliteitsverandering die neudig is om een streektael as et Stellingwarfs en ere Nedersaksische varianten te beholen. Levende Talen Nedersaksisch zicht et as een verrieking dat kiender meertaelig opgruuien. Ze willen heur stark maeken veur meer Nedersaksische leermiddelen in et onderwies. Levende Talen Nedersaksisch het op et cultureel festival Manana Manana in Laren (Gelderland) een Studiedag holen waar de Schrieversronte an mitdaon het.

DE VEERKIEKER

De Veerkieker zorgt d'r veur dat tiedens heur basisschoeleperiode alle leerlingen jaarliks een exkursie maeken naor een kultuurinstituut. De instituten bieden tegere mit keunsteners warkwinkels an; de warkwinkel Tael-meziek bi'j de Stellingwarver Schrieversronte is iene van de achte. Et doel van De Veerkieker is dat kiender nao acht jaor basisinderwies ok weet hebben van wat d'r an kultureel

arfgoed in heur leefomgeving is. Helaas was et deur corona in 2022 lange tied niet meugelik om de activiteiten van de Veerkieker deur te laoten gaon.

In 2023 konnen veur et eerst sinds lange tied alle warkwinkels deurgaon. Die bin verzorgd binnen et schoelebriede projekt 'De Veerkieker'. De warkwinkels wodden geven deur Bas van Domburg (meziek), en Elizabeth Bergsma (tael). Vanof et schoelejaor 2019-2020 is De Veerkieker struktureel binnen et basisonderwies opneumen en komt in alle warkwinkels et Stellingwarfs an de odder; alle Stellingwarver basisschoelen zollen zo an alle warkwinkels mitdoen gaon.

TOMKE

In meie verscheen veur de zestiende keer de Stellingwarver edisie van Tomke. Tomke is de naeme van een leesbevodderingspergramme veur ukken in Frieslaand, dat in een saemenwarkingsverbaand mit de Afûk ontwikkeld wodt. Veur de Stellingwarver vertaeling zorgde Sjoukje Oosterloo. Van et Stellingwarver Tomke-boekien wo'n ieder jaor 1000 exemplaoren drokt, alle ukken in de Stellingwarven krieggen et boekien deur de Schrieversronte ommenocht anbeuden. Beriek: omdebij 900

Et veurleesprojekt Tomke op de ukkespeulplakken kon veur et eerst sund coronatied weer deurgaon in 2023. De veurlezers bin in zowat alle ukkespeulplakken west omme veur te lezen. Ok veur 2024 staot Tomke en et Veurleesprejekt weer op de agenda.

Webstee Hiemkunde

An de vernijjing van de webstee www.heemkunde-stellingwerf wodde in 2023 veerder warkt. Oolder lesmateriaol dat eerder ontwikkeld is en nog altied graeg bruukt wodt, wodt deur een vrijwilliger van de Stellingwarver Schrieversronte digitaliseerd.

C1. PUBLIKAOSIES

In 2023 verschenen de volgende uitgiften:

1. De Ovend

In 2023 verscheen et tiedschrift De Ovend mit zes nommers. Alle zes nommers van De Ovend telden 32 bladzieden in een oplaoge van 750 stoks. Jan Koops stopte an et aende van 2022 as redaksielid. Sietske Bloemhoff nam begin 2023 ofscheid as redaksielid. De redaktie beston in 2023 uut Kjest Herder, Henk Kroese, Attie Nijboer en beroredakteur Abel Darwinkel. De vormgeving van et tiedschrift wodde uutbesteded an Bauke Visser Koenders van Haulerwiek. Et tiedschrift wodt drokt en verstuurd deur Printbase van Douwe Dijkstra.

In 2023 verschenen dr vuuf boeken bij de Schrieversronte.

2. Grensland Stellingwerf

In meert 2023 wodde et langverwachte boek Grensland Stellingwerf van dr. Meindert Schroor prissentend. De schriever Meindert Schroor was een groot diel van 2022 mantelzorger veur zien vrouw, waardeur de verschiening van et boek een betien vertraeging oplopen het. Veur zo'n 60

personen hul de schriever in et Mfa in Berkoop een prachtige prissentaoisie over de geschiedenis van de Stellingwarven. Van et boek wodden 500 exemplaoren drokt. Intied bin d'r zo'n 330 verkocht.

3. De boom mit et oor

In mei 2023 is de Stellingwarver vertaeling van De boom mit het oor van de succesvolle Nederlandse schrijfster Annet Schaap uitgeven. De Stellingwerfse vertaeling is maekt deur Harmen Houtman. Alle kiender van groep 5 en groep 5/6 hebben het boek ommenocht mit naor huus kregen. De prissentaoisie was op De Mandebrink In Appelsche en De Aventurijn in Munnekeburen. Jammer genoeg kon Annet Schaap dr niet bij 'wezen, ze was drok an et wark mitt een ni'j boek, mar de prissentaoisie was toch dik veurmekeer. Alle boeken bin kedo geven an de kiender van groep 5 in de Stellingwerven.

Aende 2023 bin wi'j al weer drok an et wark mit de opvolger van De boom mit het oor, nl. de vertaling van De eik was hier van Bibi Dumon Tak. Die zal in mei 2024 verschienen. Christine Mulder zal de vertaeling doen.

4. Veldnaemen van Stellingwarf diel VIII Berkoop.

Dr. Henk Bloemhoff en Wim de Boer weren in 2022 wekenlang op de donderdagmiddag te gast bi'j de Schrieversronte om te warken an Et Veldnaemeboek van Berkoop dat an et aende van meie 2023 verschenen is. Veur et eerst sund 2018 (Veldnamen Oosterwoolde) verscheen dr dus weer een mooi Veldnaemeboek, prissenteed in het Mfa in Berkoop. De auteurs Wim de Boer en Henk Bloemhoff bin in 2022 en 2023 an de slag gaon mit et materiaol dat in et verleden verzaemeld was deur de veurmaolige huusarts van Berkoop, dr. Annema. Ze kregen mitwarking van echte Berkopers as Karst Berkenbosch, Roelof Dragt en Pieter de Jong. Het is het achtste deel in de Stellingwarver veldnamenserie. Et boek verscheen in een oplage van 300 exemplaoren. Bi'j de prissentaoisie weren ongeveer 50 personen, waaronder de wedevrouw van dr. Annema. Zij het het 1e exemplaar kregen.

5. Naozoemerlaand

In juli 2023 is de verhaelenbundel Naozoemerlaand van Johan Veenstra verschenen. Et boek wodde prissenteed in het mfa van Ni'jehooltpae> D'r weren ongeveervan honderd meensken bi'j. Et is et 30e boek van Johan Veenstra. Et boek is verschenen in een oplaoge van duzend exemplaoren, intied bin d'r zo'n 700 verkocht.

Naor anleiding van et uutkommen van dit boek gaon de Friese schriever Douwe Kootsra en Johan Veenstra gezaemelik een stokmennig lezings geven.

6. Appèl jongelui

Het boek Appèl jongelui is een saemenwarking tussen Het Drentse Boek en de Stellingwarver Schrieversronte. Debutant Cees van der Velde woont in Appelscha, mar komt van oorsprong van De Smilde (Hoogersmilde). Cees schrift over zien vervelende diensttied in de jaoren '80. Cees schrift in het Stellingwarfs van De Smilde. Wi'j hebben d'r daarom veur keuzen om de Drentse spelling van et Smildegers an te hopen en d'r een gezaemelike uitgave van te maeken. Bi'j de prissentaoisie in et gemeentehuus in Beilen weren zo'n 60 man. Het boek lopt goed, van de 300 exemplaren (150 Schrieversronte – 150 Het Drentse Boek) bin intied 200 verkocht. Dat is vule veur een debutant. D'r

wodden in 2024 prissentaasies over et boek hullen bij de Historische verenigingen in Appelsche en De Smilde.

7. Stellingwarver Roet

Et Drents Letterkundig Tiedschrift Roet is in 2023 een Nedersaksisch tiedschrift wodden. Om dat goed in de markt te zetten, wol de redaksie graeg een Stellingwarfs nommer maeken in de zoemer van 2023. De direkteur van de Schrieversronte wodde interviewd, en een stokmennig (7) schrievers leverden een Stellingwarfs verhael of gedicht an.

Nao dat Stellingwarver Roetnummer hebben d'r ok al weer Stellingwarfse bi'jdregen in Roet staan.

Vanzels wodde d'r in 2023 ook warkt an publikaasies die in 2024 of 2025 bi'j de SSR uitkommen zullen. Schrievers as Jaap Sikkema, Freddie de Vries en Frank Spijkers, Henk Jager en Christine Mulder wodden zo goed meugelijk begeleid en zi'j kriegen advies over heur wark, zodat heur boek in 2024 kan uitkommen.

In 2023 verscheen voor het eerst sinds decennia geen Stellingwarver Spreukekalender. De uitgeverije Van de Berg uut Almere had in 2022 al weten laoten dat et de laeste Stellingwarver Spreukekelender wezen zol. Et kon veur uitgeverije Van de Berg finantieel niet meer uut. Et bestuur van de Schrieversronte het naodocht over een eigen kalender, mar omdat et hiel vule wark is hewwe besleuten om dat niet te doen.

De kontakten mit de boekhandels weren in 2023 weer prima. As d'r een ni'j boek uitkomt wodden d'r deur de boekwinkels in de Stellingwarven en deur de boekhandels in de rest van Friesland, haost altied een stokmennig exemplaoren besteld. Jammer genoeg stopte de voor de SSR beste boekhandel d'r mit. Readshop Zwikstra in Wolvega kon gien opvolger of koper vienen. Primera Wolvega het an et aende van 2023 angeven wel een peer Stellingwarver boeken op de plank zetten te willen. Et is vanzels ofwachten of dat wat wordt.

C 2. TAE LSTIMULERENDE EN AANDERE AKTIVITEITEN

In 2023 bin weer verschillende taelstimulerende en aandere aktiviteiten ofsleuten en ni'je op gang brocht:

1. Aktiviteiten

■ In 2023 kon de jaarlikse veurleesaktie veur bewoners van de Stellingwarver zorginstellings en verpleegtehuzen nao een drietal jaoren eindelijk weer deurgaon. Zanger Karst Berkenbosch wol wat speciaols doen veur de verpleegtehuzen en kwam ommenocht mit een speciaal pergramme. An et begin van 2023 hebben de Flierefluiters optreden in verscheiden zorginstellings. Et trio bestund uut Karst Berkenbosch, Grietje Bosma en Mark Verbeek. Et trio het in jannewaori, feberwaori en meert twaelf keer optreden.

■ In april slaegden zeuventien leerlingen van et Comprix College examen Stellingwarfs. Gelokkig kon dit jaor et examen weer ofneumen wodden bi'j de Stellingwarver Schrieversronte in Berkoop.

■ De SSR het weer zorgd veur een Tomke-veurleesweke op de ukkespeulplakken. D'r is veurlezen uut Tomke en alle ukkespeulplakken hebben exemplaoren van Tomke kregen veur de ukken.

- De Schrieversronte het veur de Stellingwarver schrievers in et veurjaor van 2023 een schrieversmiddag holen in et gebou van de Schrieversronte. Abel Darwinkel het mit een powerpoint zien laoten wat d'r in 2022 uitgeven was en wat d'r in 2023 uitgeven wodden zal. Harmen Houtman gaf een kotte prissentasie over zien warkwieze as dichter en vanzels was d'r ok even tied om bi'j te praoten. D'r weren een kleine twintig schrievers bi'j. Pattie schrievers die van overveer kommen moeten, leuten weten zo'n middag op pries te stellen, mar zi'j weren niet in de gelegenhied om d'r bi'j te wezen.
- De SSR was anwezig op de deur de Stichting Nederlandse Dialecten organiseerde streektaelconfereensie in Franeker in De Waadhoeke over streektaal in de openbaore ruimte.
- Leonie Castelein van Digitales meldde heur bi'j de Schrieversronte mit de vraoge of d'r ok een Stellingwarfs volksverhael in heur prejekt kon. De schrieversronte het heur koppeld an schriefster Christine Mulder mit positief risseltaot.
- Veur de Steatekommissie Frysk het Abel Darwinkel in september een lezing holden mit een powerpoint over et wark van de Schrieversronte. Daor wodde positief op reageerd. Naotied hebben verscheiden meensken uut de Steatekommissie nog vraogen steld of kontakt zocht omdat zi'j in een ere funktie mit tael doende binnen.
- Et gebou van de Schrieversronte was in de zoemer van 2023 weer opneumen in de route van Eupen Stal. De Schrieversronte warkte saemen mit Eupen Stal en Stichting Nobilis. Een kleine tienduzend bezukers kwamen in de zoemer over de vloere bi'j de Schrieversronte. De bezukers konden de tentoonstelling van Karel Wetselaar in de vergeerderzael bekieken. Vrijwilligers Johan Veenstra, Pieter Jonker en Fettje Alten zaten as gastheer of gastvrouwe in de hal om uutleg te geven en om boeken te verkopen. Et passeniel van de SSR was ok bi'j de officiële eupening van Eupen Stal anwezig.
- De Schrieversronte was anwezig op de Studiedag op et festival Manana Manana in Laren (Gelderland), georganiseerd door de Stichting Levende Talen Nedersaksisch.
- Stichting Sasland organiseerde in september 2023 in Assen een Nedersaksisch symposium over de canon van et Nedersaksisch. Bestuurslid Ageeth Bos was d'rbi'j.
- Johan Veenstra was in 2021 al ereburger van Weststellingwerf wodden. Deur corona was de onthulling van zien foto in de publiekshal al vaeke uutsteld. In december 2023 was et zover. Directeur en vri'jwilligers weren van de perti'j.

C 3. ONTWIKKELINGSUREN NI'JE DOELGROEPEN

In 2023 wodde weer mit tal van verschillende ere instellings saemenwarkt.

1. Alles rondom taal

De Schrieversronte warkte nauw saemen mit de biebeltheken Oost-Stellingwarf en (boekhandel Bruna) in de literaire warkgroep Alles rondom taal. In 2023 hew tegere mit Alles Rondom Taal een literaire aovend holen mit mitwaarking van Christine Mulder in de boverzael van de biebeltheek van Oosterwoolde naor anleiding van et verschienen van de vertaeling De Boom mit et oor. D'r weren ongeveer veertig meensken.

2. Saemenwarking mit Afûk Tomke

Ok in 2023 kon deur een goeie saemenwarking over en weer et boekien veur ukken Tomke verschienen. De Stellingwarver Schrieversronte verspreidt et boekien ommenocht onder alle (zoe'n 900) ukken van Stellingwarf. Veur de vertaeling zorgde opni'j de Stellingwarver schriefster Sjoukje Oosterloo.

3. Saemenwarking mit Fryske Akademy

Tiedens een overleg in 2012 angaonde meer saemenwarking, wodde doe konstateerd dat op et gebied van et wetenschappelik onderzoek d'r zeker meugelikheden weren. Et risseltaot is dat in de twiede helte van 2013 dr. Henk Bloemhoff ansteld is bi'j de FA as gaastonderzoker lexikografie en veldnaemekunde. Ok in 2023 warkte Bloemhoff veerder an o.m. de digitalisering van et Stellingwarfs Woordeboek.

4. Saemenwarking mit ere Nedersaksische taelinstituten en SONT

Mit de ere Nedersaksische streektaelinstellings van Noordoost-Nederland en Stichting SONT was d'r dit jaor ok now weer mit een zekere riegelmaat kontakt. In september 2023 hewwe een gezaemelik overleg had tussen de Stuurgroep Nedersaksisch, Sont en drie ambtenaren van et ministerie van OCW.

5. Stuurgroep Nedersaksisch

Mit de ere Nedersaksische instituten is nao de ondertekening van et konvenant erkenning Nedersaksisch in 2018 ofpraot saemen te warken, daor waor et kan. Daorveur wodde in 2019 een overkoepelende stuurgroep opricht mit de direkteuren van de vuuf streektaelinstituten. Veur et Stellingwarfs is dat Abel Darwinkel die in 2023 een keer of vier via Teams vergeerderd het mit de stuurgroep over activiteiten en saemenwarking en twee keer in et echt. De gezaemelike webstee www.nedersaksisch.com is d'r deur inzet van alle perti'jen kommen. Overiessel het in 2022 een groot Nedersaksisch onderwijsprejekt veurbereid mit de titel Onwies. Dat was nao wat mieningsverschillen veurlopig parkeerd, mar in 2023 het lector Mirjam Gunther van NHL Stenden mit alle organisaosies praot om de verschillen tussen de instituten te overbroggen om tot een goed plan te kommen, dat deur organisaosies en overheden dregen wodt.

6. Onderwieswarkgroep Nedersaksisch

Om dezelde reden as bi'j punt 5 angeven wodde ok een Nedersaksische onderwieswarkgroep insteld. Veur et Stellingwarfs is Abel Darwinkel de vertegenwoordiger, in nauwe saemenwarking mit Sjoerd Bonnema en Marjolein Spitteler van Comprix.

7. Saemenwarking mit EBLT

Mit et Europees Buro veur kleine taelen (EBLT) is d'r mit riegelmaat kontakt. Behalven dat EBLT et wark van de SSR ondersteunt, en daor waor et neudig is van goeie raad veurzicht, is d'r now en dan ok saemenwarking. Omdat de Schrieversronte in 2022 vieftig jaor bestund, bin de vertegenwoordigers van de EBLT in oktober te gaaste west bi'j de Schrieversronte.

8. Saemenwarking mit Historische Verienings

Mit de Historische Verienings was d'r in et subsidiejaor 2023 niet zo vule saemenwarking. Wel hewwe regelmaatig kontakt over publicaosies uut De Ovend die pattietoeren plaetst wodden in bladties van de verschillend HV's.

9. De Stichting 350 jaar Friese Waterlinie Rampjaar 1672, het in april en mei 2023 een historische tentoonstelling in het gebouw van de Schrieversronte organiseerd. Pattie scholen kwamen naar de Schrieversronte om die tentoonstelling te bekijken.

D 1. BESTUURS- EN ORGANISATIE-ONDERSTEUNING

Veur de bestuurs- en organisatie-ondersteuning zorgt de direkteur van de stichting. Dat betekent in de praktijk dat et bestuur goed op de hoogte hopen wodt mit de lopende aktiviteiten en de ni'je plannen. Zo is d'r regelmatig een ofstemmingsoverleg mit de veurzitter en ponghoolder, d'r wodt zorgdreugen veur et veurbereiden van de bestuursvergeederings en de jaorvergeederings, en d'r wodt zorgd veur et leggen van de neudige kontakten mit de overheden en ere subsidiegevers.

De direkteur geft uteraord ok de daegelikse leiding an passenielen en vri'jwilligers van de stichting, regelmatig is d'r een warkoverleg. Daornaost wodt veur de neudige koördinatie zorgd van alle vri'jwilligersaktiviteiten.

D 2. VRI'JWILLIGERSAKTIVITEITEN

1. Kenniscentrum

Dit verslagjaor beston et tal 'vaaste' vrijwilligers veur et Kenniscentrum opni'j uut zeuven meensken. Mit vaaste vri'jwilliger wodt bedoeld dat meensken ien of meer dagdielen naar de instelling kommen en heur inzetten veur de Stellingwarver Schrieversronte. De groep zet him mit naeme in veur et herorganiseren van et Kenniscentrum, et digitaliseren daarvan en et plaetsen van et digitaliseerde wark op de webstee Stellingia.nl.

2. Sutelaktie 2023

In 2023 is d'r een sutelaktie hopen.

Dik vuuftig vrijwilligers warkten mit an de veurbereidings en de verkope. Vuuft aovends gongen elke keer zo'n twaelf meensken de diek uut om boeken vanuut de kroje an de deure te verkopen. De verkopers kriegen altied weer mooie reakties.

De opbrengst was ongeveer 5000 euro. Vanzels verkochten de ni'je boeken goed, zoas Naozoemerlaand van Johan Veenstra en Grensland Stellingwarf van Meindert Schroot. Routegidsen, kienderboeken en ere negosie wodde ok goed verkocht. Burgemeester Jack Werkman van de gemeente Ooststellingwerf sutelde mit.

3. De ledestaand

De ledestaand per 31 december 2023 is 633

ET JAOR- EN PRODUKTVERSLAG 2023 VAN DE STICHTING ET BOEKEFOONS

Stichting Et Boekefoons,

Willinge Prinsstraote 10,

8421 PE Berkoop/Oldeberkoop

Saemenstelling bestuur in december 2023

Veurzitter: Klaas van Weperen, Oosterwoolde

Siktaoris: Ageeth Bos, Steggerde

Ponghoolder:

Leden: Olphert Smit, Appelsche.

Direktie

De direktie is ienheufdig en de funktie van de direktie wodt uitvoerd deur Abel Darwinkel, Appelsche

Statutaire naeme, vestigingsplak, doel

De Stichting Et Boekefoons wodde opricht op 1 oktober 1986 en kent as vestigingsplak Oosterwoolde, gemiente Oost-Stellingwarf. Doel is neffens artikel 2 van de Stichting: 1. De stichting stelt zich ten doel het Stellingwerfs als levende streektaal te handhaven en te bevorderen. 2. Zij tracht dit te bereiken door: a. het zelf uitgeven of doen uitgeven dan wel het bevorderen van het verschijnen van publicaties in het Stellingwerfs; b. het bevorderen van het gebruik van het Stellingwerfs als schrijftaal in het Stellingwarver taalgebied.

In et jaorverslag 2004 is uutlegd waaromme as de stichting destieds opricht is. De Stichting is verantwoordelik veur de uutgifte van boeken in et Stellingwarfs en van boeken over Stellingwarf, et Stellingwarfs en alle regionaole kultuuruterings. De Stichting kan ok de saemenwarking zuken mit aandere uitgevers om publikaosies gezaemelik uut te geven of om publikaosies van aandere uitgevers te distribueren of om publikaosies van anderen publicitair te ondersteunen.

In et jaorverslag van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte 2023 kan onder de heufdstokken C Publikaosies (en dan mit naeme 2. Et uitgeven van boeken) en D Vri'jwilligersaktiviteiten (en dan mit naeme sutelaktie, boekekraante en Stellingwarver spreukekelinder) lezen wodden welke aktiviteiten deur de Stichting Et Boekefoons in 2023 t.b.v. de Stichting Stellingwarver Schrieversronte uitvoerd binnen.

Financieel risseltaot

Et risseltaot van alle investerings en inspannings van de beide stichtings in 2023 is een negetief risseltaot van - € 19.782,11.

Verslaglegging

Veur de financiële verslaggeving van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte en van de Stichting Et Boekefoons zorgde Flynth in Drachten.

Saemenstelling bestuur

Et bestuur bestuurt op heufdlijnen, neffens et principe 'cultural government'. De direkteur adviseert et bestuur over inhoudelijke zaeken en ontwikkelt et ni'je warkplan, dat deur et bestuur vaastesteld en dat vervolgens veurlegd wodt an o.e. de subsidiegevers (de beide Stellingwarver gemienten en de perveensie Friesland). Et bestuur vergeerderde in et verslagjaor negen keer.

Saemenstelling bestuur tot oktober 2023

Veurzitter: Klaas van Weperen (Oosterwoolde)
Siktaoris: Ageeth Bos (Steggerde)
Ponghoulder: Olphert Smit, (Appelsche)
Leden: Martin Oostra

Saemenstelling bestuur vanaf oktober 2023

Veurzitter: Klaas van Weperen (Oosterwoolde)
Siktaoris: Ageeth Bos,
Ponghoulder: Olphert Smit, (Appelsche).
Leden:

Passeniel

De overlegstruktuur binnen de organisaosie is as volgt: ien keer in de vuuf - zes weken hewwe een bestuursvergeerdering. Ok het d'r riegelmaotig tillefonisch overleg west tussen bestuur en direkteur.

In dienst in et verslagjaor:

Abel Darwinkel, direkteur 24 uren.

Saskia Douma, 8 uren kennis- en dokementaosiecentrum

Hennie Duin: burokoördinator 16 uren

Janet Donker, vri'jwilliger huushooldelike dienst, 6 uren in de maand.

Vier vaaste vri'jwilligers: Ankie Verbaan, Fettje Alten, Kiena Bouwer en Hendrik Betten hebben in 2023 weer administratieve ondersteuning beuden.

Vri'jwilligers:

Veur de Stellingwarver Schrieversronte zetten heur jaarliks, op watveur maniere dan ok, zoe'n 175 personen in.

Raad van Advies

De Raod van Advies wodde in 2017 insteld en beston in 2023 uut de volgende leden:

Henk Bloemhoff (Oosterwoolde), Titia Bijwaard (Ni'jtriene), Ype Dijkstra (Oosterwoolde), Victor Felder (Oosterwoolde), en Geert Lantinga (Wolvege).

Kemmissies en warkgroepen

Binnen de Stichting Stellingwarver Schrieversronte funksjonieren de volgende kemmissies:

- warkgroep kursusleiding Stellingwarfs veur beginners (Elizabetg Bergsma, Ageeth Bos en Mark van Veen)
 - warkgroep verdiepingskursus Stellingwarfs (Ageeth Bos en Mark van Veen)
 - veldnaemekemmissie (de kemmissie komt bi'j mekeer wanneer neudig; koördinaosie Henk Bloemhoff)
 - redaktie De Ovend nr 1. (Kjest Herder, Jan Koops, Sietske Bloemhoff; buroredakteur Abel Darwinkel)
- Nr 2-6 (Kjest Herder, Henk Kroese, Attie Nijboer; buroredakteur Abel Darwinkel)
- sutelaktiekemmissie (Kiena Bouwer, Abel Darwinkel, Hendrik Betten)
 - kemmissie Stellingwarver streeknaemen op 'e kaorte (Geert Lantinga, Henk Bloemhoff (koördinaosie); disse kemmissie komt bi'j mekeer as dat neudig is)
 - warkgroep Stellingwarfs Meziekfestival (Klaasje Herder, Kjest Herder, Piet Tjassing, Sietske Bloemhoff)
 - warkgroep Dokumentaasiecentrum/Kenniscentrum (Fettje Alten, Hendrik Betten, Kiena Bouwer, Saskia Douma (buro), Ankie Verbaan.
 - warkgroep rouwverwarking (Grietje Bosma, Attie Nijboer)
 - warkgroep netuurexkursies (Hans Lanting, Harm Smid, Andries van der Veen, Freddie de Vries)
 - Warkgroep De Lende (Henk Bloemhoff, Geert Lantinga, Meindert Schroor, Jan Slofstra, Dennis Worst, Jan Slofstra, Sietske Bloemhoff)

Vertegenwoordigers

De Stichting Stellingwarver Schrieversronte was in 2023 vertegenwoordigd in:

- et bestuur van de Stichting Sont (dr. Henk Bloemhoff)
- literaire warkgroep 'Alles rondom taal', Stichting Kunstwerf
- pergramme advies lekaole omroep Odrie (Henk Bloemhoff)
- warkgroep H.J. Bergveldpries
- Stuurgroep Nedersaksisch (Abel Darwinkel)
- EBLT (Europees Buro veur Kleine Taelen) (Abel Darwinkel)

Websteen, facebook en twitter

De Schrieversronte het in 2022 opdracht geven an et bedrief Wierenga Reclame uut Appelsche om ien ni'je, mederne webstee te bouwen. Halverwege 2022 was die in gebruik. Elkeniene kan now alles vienen op de ni'je webstee www.stellingwarfs.nl

In 2023 is disse ni'je webstee goed bi'jholen. Elke weke kwam d'r Stellingwarfs ni'js op te staon. D'r wodden regelmaotig boeken besteld. Vanzels as d'r een ni'j boek uutkomt een betien vaeker, mar ok veur boeken van tien twintig jaor leden is geregeld belangstelling. In 2023 bin ok de oolde websteen nog in gebruik west. mar die zullen in de loop van 2024 ofsleuten en opgaon in de ni'je webstee. Et betreft de websteen: www.stellingplus.nl en www.stellingia.nl

De Kienderwebstee

De Kienderwebstee is bedoeld as webstee waar kiender heur thuus mit vernuveren kunnen. De webstee is nog in opbouw; veur de inhoudt zorgt vri'jwilliger Kiena Bouwer.

Webstee www.stellingwerf-heemkunde.nl

Sund 2017 het de Stellingwarver Schrieversronte et beheer over disse speciaole webstee veur et basisonderwies in de Stellingwarver gemienten. Webmaster is Ninke van der Veen.

Webstee www.deveerkieker.nl

Veur et biezondere hiemkundeprojekt De Veerkieker is een appatte webstee ontwikkeld. De artikels wo'n plaetst deur Marjolein Spitteler, webmaster is Ninke van der Veen.

Social media

Twitter: Et Twitteraccount van de stichting wodt op vri'jwillige basis aktueel holen deur Henk Bloemhoff.

Facebook: Op Facebook wo'n geregeld berichten plaetst deur Elizabeth Bergsma.